

Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

BM-II.059.1.532.2024

Warszawa, /elektroniczny znacznik czasu/

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację nr 5194 z 9 października 2024 Pań Posłanek Iwony Marii Kozłowskiej i Anny Wojciechowskiej w sprawie równego traktowania osób pobierających rentę uczniowską i rentę socjalną, proszę przyjąć poniższe wyjaśnienia.

Przesłanki przyznania świadczenia w postaci renty socjalnej reguluje ustawa z dnia 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej (Dz.U. z 2023 r. poz. 2194). Na jej podstawie renta socjalna przysługuje osobie pełnoletniej całkowicie niezdolnej do pracy z powodu naruszenia sprawności organizmu, które powstało:

- przed ukończeniem 18. roku życia,
- w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej – przed ukończeniem 25. roku życia,
- w trakcie kształcenia w szkole doktorskiej, studiów doktoranckich lub aspirantury naukowej.

Całkowicie niezdolną do pracy jest osoba, która utraciła zdolność do wykonywania jakiegokolwiek pracy. Ustalenia całkowitej niezdolności do pracy dokonuje lekarz orzecznik Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, na zasadach i w trybie określonych w ustawie z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Tytułem do otrzymywania renty socjalnej jest zatem posiadanie orzeczenia o całkowitej niezdolności do pracy oraz – jednocześnie - powstanie naruszenia sprawności organizmu powodującego niezdolność do pracy w okresach wskazanych w art. 4 ustawy o rencie socjalnej.

Decyzje w sprawie przyznania renty socjalnej wydaje i świadczenie to wypłaca jednostka organizacyjna Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, właściwa ze względu na miejsce zamieszkania lub pobytu osoby ubiegającej się o rentę socjalną.

Zgodnie z art. 12d ww. ustawy osoba uprawniona do renty z tytułu niezdolności do pracy na podstawie art. 63 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 1982 r. o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin (tzw. renty uczniowskiej) albo jej przedstawiciel ustawowy mogą złożyć do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych wnioski o wydanie decyzji o zamianie tej renty na rentę socjalną. Do wskazanego wniosku dołączyć należy orzeczenie uprawniające do renty z tytułu niezdolności do pracy na podstawie art. 63 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 1982 r. o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin. Całkowita niezdolność do pracy osoby ubiegającej się o rentę socjalną ustalana jest, zgodnie z cytowanym przepisem, na podstawie tego orzeczenia.

Z dniem przyznania prawa do renty socjalnej ustaje prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy na podstawie art. 63 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 1982 r. o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin.

Jak wynika z powołanych powyżej przepisów, osoba uprawniona do tzw. renty uczniowskiej ma możliwość wnioskowania o zamianę tej renty na rentę socjalną. Przepis art. 12d ustawy o rencie socjalnej obowiązuje od 16 grudnia 2022 r.

Jeśli chodzi o zmiany w ustawie o rencie socjalnej zwracam uwagę, że 27 września br. Sejm RP uchwalił ustawę o zmianie ustawy o rencie socjalnej oraz niektórych innych ustaw. Inicjatywa ustawodawcza w tym zakresie należała do obywateli – obywatelski projekt ustawy o zmianie ustawy o rencie socjalnej został złożony w Sejmie RP IX kadencji, a Sejm RP X kadencji podjął prace nad tym projektem.

Uchwalona ustawa wprowadza dodatek dopełniający w wysokości 2520 zł przysługujący osobie uprawnionej do renty socjalnej, będącej całkowicie niezdolną do pracy oraz do samodzielnej egzystencji. Kwota dodatku będzie waloryzowana. Ponadto, ustawa zawiera zmianę zasad łączenia renty socjalnej z rentą rodzinną poprzez podniesienie limitu łącznej kwoty obu świadczeń do kwoty 300% najniższej renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy. Ustawa ma wejść w życie z dniem 1 stycznia 2025 r. Wypłata dodatków dopełniających rozpocznie się w maju 2025 r.

Z wyrazami szacunku

z up. Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej
Łukasz Krasoń
Pełnomocnik Rządu ds. Osób Niepełnosprawnych
Sekretarz Stanu

/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/